

Universal Xalqaro Ilmiy Jurnal

Jurnalning bosh sahifasi: <https://universaljurnal.uz>

Universal International Scientific
Journal

e-ISSN: [3060-4540 \(online\)](https://universaljurnal.uz)

Year: 2025 Issue: 2 Volume: 3

Published: 29.03.2025
<https://universaljurnal.uz>

International indexes

GOOGLE SCHOLAR
CROSSREF (OAK BAZA)
ZENODO
OPEN AIRE
EUROPUB
RESEARCHGATE (OAK BAZA)
SJIF

NOGIRONLARGA IJTIMOYIY XIZMAT KO'RSATISHDA XODIMNING KASBIY ETIKASI

Gulchexra Zoxidova Ergashboy qizi

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Ijtimoiy himoya milliy agentligining Andijon viloyati Andijon shahar 19-hudud "Ishchilar" MFY dakompleks xizmat ko'rsatuvchi Ijtimoiy xodimasi
Uzbekistan

gulchexrazoxidova96@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqola nogironlarga ijtimoiy xizmat ko'rsatish jarayonida xodimlarning kasbiy etikasining ahamiyatini o'rganadi. Tadqiqotda xodimlarning axloqiy prinsiplari, ularning mijozlar bilan munosabatlari va xizmat sifatiga ta'siri tahlil qilinadi. Nogironlarning huquqlari va qadr-qimmatini hurmat qilish, shuningdek, kasbiy mas'uliyatni oshirish masalalari muhokama qilinadi. Maqola ijtimoiy xizmat xodimlari uchun etik qoidalarni takomillashtirish bo'yicha amaliy tavsiyalar beradi.

Kalit so'zlar: nogironlar, ijtimoiy xizmat, kasbiy etika, axloqiy prinsiplar, xizmat sifati, mas'uliyat.

Аннотация: Данная статья исследует значение профессиональной этики сотрудников в процессе оказания социальных услуг лицам с ограниченными возможностями. В исследовании анализируются моральные принципы сотрудников, их взаимодействие с клиентами и влияние на качество услуг. Обсуждаются вопросы уважения прав и достоинства лиц с инвалидностью, а также повышения профессиональной ответственности. Статья предлагает практические рекомендации по совершенствованию этических норм для работников социальных служб.

Ключевые слова: лица с инвалидностью, социальные услуги, профессиональная этика, моральные принципы, качество услуг, ответственность.

Abstract: This article explores the significance of professional ethics among employees in the provision of social services to individuals with disabilities. The study analyzes the moral principles of employees, their interactions with clients, and their impact on service quality. It discusses issues related to respecting the rights and dignity of people with disabilities, as well as enhancing professional responsibility. The article provides practical recommendations for improving ethical standards for social service workers.

Hematopoiesis is the process of maturation and development of blood cells in the human body.

Keywords: people with disabilities, social services, professional ethics, moral principles, service quality, responsibility.

Language: Uzbek

Citation: Zoxidova, G. (2025). MAIN DUTIES OF A COMMUNITY SOCIAL SERVICE AGENT. Universal International Scientific Journal, 2(3), 76–79. Retrieved from <https://universaljurnal.uz/index.php/jurnal/article/view/1478>

Doi: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15124948>

Nogironlarga ijtimoiy xizmat ko'rsatish – bu nafaqat mas'uliyatli, balki insonparvarlikka asoslangan faoliyatdir. Ijtimoiy xizmat xodimi nafaqat professional ko'nikmalarga ega bo'lishi, balki insoniy fazilatlarini ham namoyon qilishi lozim. Bunda kasbiy etika asosiy o'rin tutadi. Quyida nogironlarga xizmat ko'rsatuvchi xodimlar uchun zarur bo'lgan kasbiy etika qoidalari keng yoritib beriladi.

1. Hurmat va bag'rikenglik

Har bir inson – mustaqil shaxs, uning o'z qadr-qimmatini, qarashlari va ehtiyojlari bor. Nogironlarga ijtimoiy xizmat ko'rsatish jarayonida xodim ularni to'liq inson sifatida qabul qilishi va hurmat bilan munosabatda bo'lishi shart.

Shu bilan birga, nogironligi bor shaxslarga ortiqcha sherikdek qarash yoki ularni himoyasiz deb hisoblash to'g'ri

emas. Bunday shaxslarga yordam berishda ularning shaxsiy mustaqilligi va shaxsiy tanlovlariga hurmat bilan yondashish muhimdir. Bag'rikenglik esa turli toifadagi nogironlarning ehtiyojlarini tushunish, ularni kamsitishdan saqlanish va birdek munosabatda bo'lishni talab qiladi.

2. Hamdardlik va insoniylik

Ijtimoiy xizmat xodimi o'z ishini faqat vazifa sifatida qabul qilmay, balki insonparvarlik tamoyillari asosida olib borishi lozim. Hamdardlik – bu faqat achinish emas, balki mijozning his-tuyg'ularini chuqur tushunish va uning holatiga nisbatan to'g'ri yondashishdir.

Xodim mijozning hayotiy vaziyatlarini tushunishi, uning qiyinchiliklarini his qilishi va hal qilishga ko'maklashishi kerak. Munosabat samimiy, iliq va do'stona bo'lishi talab

etiladi. Mijoz xodim bilan muloqotda o'zini xotirjam va himoyalangan his qilishi lozim.

3. Xususiy hayotga hurmat va maxfiylik

Har bir inson o'z shaxsiy hayotiga ega bo'lib, u boshqalar tomonidan himoya qilinishi kerak. Ijtimoiy xizmat xodimi mijoz haqidagi shaxsiy ma'lumotlarni maxfiy saqlashi shart. Bu ma'lumotlarga sog'ligi, oilaviy holati, moliyaviy vaziyati va shaxsiy tafsilotlari kiradi.

Xodim mijozning hayoti haqida keraksiz ma'lumotlarni boshqalarga oshkor qilmasligi lozim. Shuningdek, mijoz o'z ehtiyojlari va muammolari haqida erkin gapira olishi uchun ishonchli muhit yaratilishi kerak.

4. Adolat va tenglik

Har bir mijoz, ularning jinsi, yoshi, millati yoki ijtimoiy holatidan qat'i nazar, bir xil darajada ijtimoiy xizmat olish huquqiga ega. Nogironlikka ega bo'lgan shaxslarga nisbatan kamsitish holatlariga yo'l qo'yimaslik kerak.

Xodim har bir mijozning ehtiyojlarini birdek qabul qilishi va ularga teng munosabatda bo'lishi lozim. Agar mijoz yordamga muhtoj bo'lsa, u o'zini kamsitilgan yoki ahamiyatsiz his qilmasligi uchun mehr bilan yordam ko'rsatilishi zarur.

5. Sabr-toqat va muloyimlik

Nogironlarga xizmat ko'rsatishda sabr-toqat muhim o'rin tutadi. Ba'zi mijozlar uzoq vaqt muloqot qilishni yoki

ma'lumotni qayta-qayta tushuntirishni talab qilishi mumkin. Bunday holatlarda xodim shoshilmasligi, mijozning holatini hisobga olishi va uni tushunishga harakat qilishi zarur.

Shuningdek, muloyimlik va xushmuomalalik ham xodimning muhim xislatlaridan biri hisoblanadi. Har qanday vaziyatda ham ijobiy munosabatni saqlash va mijozga ehtirom bilan muomala qilish lozim.

6. Kasbiy malaka va rivojlanish

Ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi xodim o'z kasbiy malakasini doimiy ravishda oshirib borishi kerak. Nogironlarga ko'mak berishda yangi usullar, texnologiyalar va metodlar haqida xabardor bo'lish muhimdir.

Shuningdek, nogironlikning turli shakllari, ularning ehtiyojlari va psixologiyasi haqida chuqur bilimga ega bo'lish zarur. Bunda malaka oshirish kurslari, seminarlar va treninglarda ishtirok etish tavsiya etiladi.

7. Javobgarlik va halollik

Ijtimoiy xizmat xodimi o'z vazifalarini vijdonan bajarishi, mijozlar oldida mas'uliyatli va ishonchli bo'lishi kerak. U bergan va'dalarini bajarishi va mijozlarga faqat real imkoniyatlar asosida yordam berishga intilishi lozim.

Halollik – ish jarayonida shaffoflikni ta'minlash va mijozlar bilan to'g'ri munosabatda bo'lishdir. Xodim hech qanday holatda mijozlarni aldamasligi va ularning ehtiyojlaridan o'z manfaati uchun foydalanmasligi shart.

Xulosa

Nogironlarga ijtimoiy xizmat ko'rsatishda kasbiy etikaga amal qilish nafaqat xizmat sifatini oshirish, balki jamiyatda insonparvarlik muhitini yaratishga ham xizmat qiladi. Har bir ijtimoiy xizmat ko'rsatuvchi xodim o'z burchini vijdonan bajarib, mijozlarga mehr va e'tibor bilan munosabatda bo'lishi zarur.

Shu bilan birga, xodimlar professional

bilimlarini muntazam ravishda oshirib borishlari, hamdardlik va insoniylik bilan ish yuritishlari lozim. Faqat shundagina nogironlikka ega bo'lgan shaxslarga munosib xizmat ko'rsatish va ularning jamiyatda teng huquqli a'zolar sifatida ishtirok etishlariga yordam berish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Akhmedova, V. T. (2024). LIFE STRATEGY OF UZBEK WOMEN: FAMILY AND LABOR RELATIONS. *Confrencea*, 2, 66-69.
2. Maxmudova, M., & Vaziraxon, A. (2022, November). TAYANCH-HARAKATI A'ZOLARI FALAJLANGAN BOLALAR LUG'ATINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI. In *Conference Zone* (pp. 259-263).
3. Tursunboyevna, A. V. (2023, December). METHODS OF SPEECH SKILLS FORMATION IN THE DEVELOPMENT OF CHILDREN'S SPEECH. In *INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE ON" MODERN EDUCATION: PROBLEMS AND SOLUTIONS"* (Vol. 2, No. 12, pp. 472-479).
4. Vazira, A. (2023). Methodical recommendations for bartending speech defects in children with paralysis of the members of the base movement. *Confrencea*, 3(03), 26-27.
5. Sobirkhanovna, M. M., & Vazirakhan, A. (2023). EFFECTIVE ORGANIZATION OF CORRECTIONAL-LOGOPEDIC WORK IN CHILDREN WITH CEREBRAL PALSY. *Open Access Repository*, 4(3), 134-141.
6. Zoxidova, G. (2024). BOSHLANG 'ICH TA'LIMDAGI DARS JARAYONLARIDA MULTIMEDIA VOSITALARIDAN FOYDALANISH VA ULARNING FOYDALI TOMONLARI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 1(2), 12-16.
7. Zoxidova, G. (2024). YOSHLARDA MILLIY MANFAAT TUSHUNCHASINI SHAKLLANTIRISHNING AYRIM MASALALARI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 1(1), 62-66.
8. Zoxidova, G. (2024). BOSHLANG'ICH TA'LIMDA INNOVATSION O'QITISH USULI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 1(1), 58-61